

0	3	5	7	10	13	19	25	36	48	55	62	69	75	85	90	92	93	95	96	97	99	100
0	2	4	6	8	10	15	20	30	40	45	50	55	60	70	80	85	90	92	94	96	98	100

Perjantaina 29. marraskuuta 2013

UUTISET

MARKKU VUORIKARI

Tulevaisuudessa turvetuotantoa ohjataan ojitetuille ja jo luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneille soille. Luonnontilaisia soita hyödynnettäisiin vain poikkeustapauksissa.

Kiistapykälä koskee vain turveteollisuutta

Ympäristöministeriön mukaan ”luonnonarvopykälää” on viilattu. Kauneus- ja maisema-arvot eivät enää kaataisi enää ympäristölupaa. Arvostelu on otettu huomioon, mutta lakipykälän lopullinen sisältö on edelleen epäselvä.

.....

Ympäristöministeriön valmisteleva ympäristönsuojelulain (YSL) kokonaisuudistus on edennyt loppumetreille. Ministeriölle YSL:n uudistus on vaalikauden merkittävin paketti.

Maaseudun Tulevaisuuden tietojen mukaan lakiehdotuksen kirjaus ”luonnonarvojen” merkityksestä ympäristöluvista päätetässä koskettaa vain turvetuotantoa.

Näin lain soveltamisalaa on kavennettu tuntuvasti ministeriön alkuperäiseen hahmotelmaan verrattuna. Aiemmissa luonnoksissa pykälä koski kaikkea aluehallintoviraston päättämää ympäristöluvanvaraista toimintaa. Käytännössä siis kaikista alueellisia luonnonarvoja uhkaavista hankkeista vain turvetuotantoa arvioidaan YSL:n pykälä 13 perusteella.

Pykälä on listaus siitä, mitkä luonnonarvot voivat estää sijoittamasta turpeennostoa jollekin paikalle. Merkittävä tarkennus viimeisimmässä luonnoksessa on, että luonnon tai maiseman kauneuteen ei enää voi vedota.

MT:n saamien tietojen mukaan nyt koko tekstikohta on poistettu.

Turpeen tuottajat varpaillaan
Luonnonarvopykälän lopullisesta sisällöstä on pysytty visusti vaiiti. Siksi etenkin turveteollisuus on ollut varpaillaan uuden pykälän sisällöstä.

Pykälä on luonnoksessa muotoiltu siten, että se mahdollistaa valittamisen käytännössä kaikista turvehankkeista.

Ainoastaan maakunta- tai yleiskaavaan varattuja alueita pykälä ei koske. Yhtäkään kaavaa ei ole valmiina. Esimerkiksi maakuntaavaan tekeminen kestää vuosia.

Pykälää sovelletaan, jos sijoituspaikalla on valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittäviä luonnonarvoja. Turvesuo on niin suuri yksikkö, että se on käytännössä aina alueellinen.

Lakia valmisteltu poliittisessa paineessa
YM on vaitonainen lakipykälän

Luonnonarvo

Luonnonarvot ovat uhanalaisten lajien tai luontotyyppien esiintymiä, jotka ovat merkittäviä valtakunnallisesti tai alueellisesti. Luonnonarvot arvioidaan tieteellisesti, eikä kyse ole yksittäisen ihmisen mielipiteistä siitä, missä luonto on erityisen arvokasta tai kaunista.

lopullisesta muotoilusta.

Lainsäädäntöjohtaja **Riitta Rönn** sanoo, että alkuvuonna lausunnolla ollutta hallituksen esitystä on viilattu. Hän myöntää, että luonnonarvopykälä on muuttunut alkuperäisestä.

”Ehdotuksessa olevassa turvetuotannon luonnonarvoja koskevassa säännösehdotuksessa on otettu merkittäviltä osin huomioon valmistelun aikana saatu palaute”, hän kommentoi sähköpostitse.

Hallitusneuvos **Oili Rahnasto** kertoo, että lakipaketti tuodaan hallituksen käsiteltäväksi ennen joulua.

Hallitus päättää lakiesityksen sisällöstä joko 12. tai 19. joulukuuta.

”Tekstit ovat nyt viimeistelyvaiheessa”, Rahnasto kommentoi.

Lakiehdotuksen valmistuksen takaraja on tiukka, sillä valmis lakiesitys on annettava eduskunnalle vielä tämän vuoden aikana. Eduskunta alkaa käsitellä lakia helmikuussa joululomien jälkeen.

Merkitys ihmetyttänyt pitkään
YSL:n uudistaminen on ollut vireillä marraskuusta 2011. Valmistelun edetessä ministeriön ehdotukseen kirjattiin uusi ”luonnonarvokäsite”.

YM halusi, että jatkossa ympäristöluvista päätettäessä otettaisiin myös laajasti huomioon muun muassa valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävät luonnonarvot.

Tuolloin arvioitiin, että turvelupahakemuksista tehdyt valitukset voisivat vähentyä, koska luonnonarvot huomioitaisiin jo aluehallintoviraston lupaharkinnassa.

Käsitteen merkitystä pohdinut työryhmän oli riitainen. Jo tuolloin monet ministeriöt jättivät määritelmästä eriyvän mielipiteen.

Epäonnen pykälä 13?
YM lähetti ehdotuksen ympäristönsuojelulaista lausunnolle marraskuussa 2012. Lausunnot valmistuivat tammikuun al-

kuun mennessä.

Asiasta lausui 121 tahoa. Monet lausujat kritisoivat pykälää epäselväksi ja katsoivat sen tarpeettomaksi.

Siten nykyinen ”pykälä 13” on tyrmäty laajasti. Esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön mukaan pykälää ei tule sisällyttää ympäristönsuojelulakiin.

Laki tunkee muiden tontille
Aalto-yliopiston ympäristöi-

keuden professorin **Ari Ekroosin** mielestä ympäristönsuojelulaissa olisi periaatteellinen muutos aiempaan.

”Ympäristönsuojelulain idea on, että kontrolloidaan pelkästään päästöjä ilmaan, maahan ja veteen. Nyt on kyse ympäristön muutoksen kontrollista. Sitä varten on kuitenkin olemassa muitakin lainsäädäntöä”, Ekroos sanoo.

Lakiluonnosta kritisoidaan tunkeutumisesta luonnonsuojelulain tontille. Se mahdollistaa luonnon suojelemisen ilman korvausta maanomistajalle.

Luonnonsuojelulain nojalla suojeltavista alueista maksetaan korvaus, mutta jos toiminta estetään, ei korvausta tarvitse maksaa.

Merkittävä luonnonarvo edellyttäisi pääsääntöisesti useamman kuin yhden uhanalaisen lajin tai luontotyyppin esiintymistä.

JANNE IMPIÖ

AIMO VAINIO

Elinkeinoministeri epäileväinen

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) otti lyhyesti kantaa ympäristönsuojelulakiin kaavailtuun luonnonarvopykälään Bioenergiapäivillä torstaina.

”Suhtaudun epäileväisesti”, hän kommentoi.

Lain valmistelu on ministerin mukaan ollut ”epätransparenttia”. Se tarkoittaa suomeksi salamyhkäistä.

Vapaavuoren mielestä Suomen pitäisi profiloitua vihreän öljyn edelläkävijänä. Tavoitteena on hiilineutraali yhteiskunta vuonna 2050.

”Aurinkoa ja aaltoa ei meillä riitä, metsiä ja turvetta riittää”, hän totei.

Vapaavuoren mukaan uusien

turvetuotantoalueiden luvituksen kipupisteet pitäisi saada minimiin. Se vaatii nykyistä parempaa vuoropuhelua ympäristöministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön välillä.

Luonnonarvopykälään riitti mielipiteitä myös Bioenergiapäivien paneelilla, joka koostui energia- ja ilmastoasioihin perehtyneistä kansanedustajista.

Vihreiden **Oras Tynkkynen** katsoi, ettei luonnonarvopykälästä ole lisähaittaa turvetuotannolle.

”Turveteollisuus on yhtä mieltä siitä, että turpeennosto pitäisi keskittää luonnonarvoiltaan heikoille soille. Missä siis ongelma?” hän ihmetteli.

Perussuomalaisten **Kaj Turusen** mielestä luonnonarvopykälässä ei ole järkeä, sillä ”se romuttaa talouspohjan”.

Keskustan **Mirja Vehkaperä** kokee pykälän turhaksi. ”Suot on jo kartoitettu, ja meillä on hyvä suostrategia. Lainsäädännöllistä velvoitetta ei enää tarvita.”

Sirpa Paatero (sd.) vastasi Vehkaperälle, että soiden kartoituksessa tehty pohjatyo ei ole ollut turhaa. Maakuntakaavat otetaan laissa huomioon.

Kokoomuksen **Marjo Matikainen-Kallströmin** mielestä ongelma on, miten luonnonarvo määritellään. Hän olisi kaivannut siihen tarkennusta.

SUVI NIEMI

Turvepolitiikka siirtyy eduskunnan ruodittavaksi

Turvepolitiikka pysyy tasaisesti eduskunnan päiväjärjestyksessä. Turpeen energiakäyttöä pääsee linjaamaan eduskunnan ympäristövaliokunta. Se laatii uudesta ympäristönsuojelulaista mietinnön ensi kevään kuluessa.

Valiokunnan jäsen, kansanedustaja **Timo Heinonen** (kok.) sanoo MT:lle, että ympäristönsuojelulain uudistukseen pitää olla turpeen osalta elokuussa 2012 tehdyn soiden- ja turvemaiden periaatepäätöksen mukainen.

”Tämä tarkoittaa sitä, että

» Olemme sitoutuneet siihen, että turvetta voidaan käyttää. Hallitus on myös sitoutunut selkeyttämään ympäristölupajärjestelmää.«

TIMO HEINONEN

turvetuotanto ohjataan ojitetuille ja luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneille soille”, hän toteaa.

Heinonen ei halua tässä vaiheessa puuttua uuden lain tai sen kiistojen valmistelun yksityiskohtiin.

Hän muistuttaa, että turpeella on etenkin aluetaloudellisesti erittäin suuri merkitys ja sillä on tärkeä rooli tukipoltoaineena sähkön ja lämmön tuotannossa.

”Olemme yhdessä sitoutuneet siihen, että turvetta voidaan käyttää. Hallitus on myös

sitoutunut selkeyttämään ympäristölupajärjestelmää.”

”Vihreät koplaavat päätöksen”

Etenkin Pohjois-Pohjanmaan turvetuotantoalueilla ympäristönsuojelulain laki on poliittisesti arka kysymys.

Kansanedustaja **Antti Rantakangas** (kesk.) on ihmeissään, jos alueellisille virkamiehille annetaan uuden pykälän myötä entistä suuremmat valtuudet torpata yksittäinen turvetuotantolupa.

Hän arvioi, että turvesoiden

luparuuhkaa ei pykälä helpota.

Rantakangas sanoo, että luonnonarvopykälä voisi sellaiseanaan mennä läpi hallituksessa.

”Pelkään, että ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) junttaa läpi koko ison lakipaketin rakennemuutispäätöksen yhteydessä.”

Hallituksen on määrä linjata rakennemuutistusta tänään perjantaina.

”Jos lakipäätös koplataan, se olisi huono asia turveteollisuuden näkökulmasta katsottuna”, hän kommentoi.

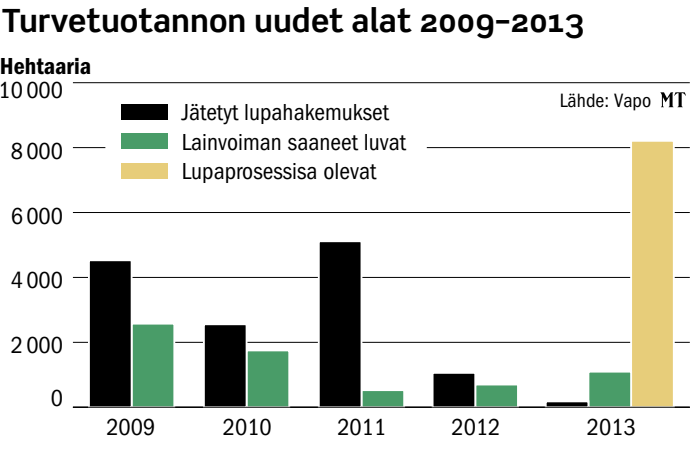
JANNE IMPIÖ

Energiayhtiöt pelkäävät luvituksen jumiutuvan

Turvetta käyttävät energiayhtiöt pelkäävät ympäristönsuojelulain uudistuksen jumiuttavan vuosiksi ympäristölupien myöntämisen turvetuotannolle. Yhtiöiden mielestä luonnonsuojelulain perusteita on vaikea nähdä, kun turve korvautuu kivihiilellä.

Paikallisia energiayhtiöitä edustavan Paikallisvoima ry:n puheenjohtajan **Juha Lindholm**in mukaan ympäristönsuojelulain kaavailtu muutos merkitsi turvetuotannon loppumista ilman todellisia luonnonsuojelullisia perusteita.

Paikallisvoima vaatii, että päätökset turvesoiden suojelusta pitää jatkossakin tehdä kohdesuojelulla eli perustamalla luonnonsuojelulain perusteella luonnonsuojelualueita.

”Ehdotetun luonnonarvopykälän toimeenpano pysäyttäisi käytännössä uusien ympäristölupien myöntämisen turve-

tuotannolle useiksi vuosiksi”, Lindholm sanoo.

Vapon yhteiskuntasuhdejohtaja **Ahti Martikainen** arvioi,

että kiisteltyn pykälään sisältyvä alueellisen luontoarvon käsite käynnistäisi valitusautomaatin, joka vaikeuttaisi merkittävästi luvitusta.

Ympäristönsuojelulain kyseisen 13. pykälän muokkaamista Vapo pitää tarpeettomana, koska luontokohteet voidaan suojella luonnonsuojelullailla.

”Olemme myös todenneet, että emme mene valtioneuvoston periaatepäätöksen nelos- tai viitosluokan soille”, Martikainen sanoo.

Suoluokituksessa suot arvioidaan asteikolla 0–5 niiden luontoarvojen mukaan.

Vapolta poistuu turpeen tuotannosta vuosittain tuotantoalaa noin 2 500 hehtaaria. Viime vuosina uusia luvia on saatu tilalle

600–1 000 hehtaarille.

Tänä vuonna tuotannossa on ollut 42 000 hehtaaria.

”Suuri huolestamme on, että kentät vanhenevat ja tulevat entistä alttiimmiksi heikkojen säiden vaikutuksille”, Martikainen sanoo.

Uudet paksumurpeiset kentät kuivuvat sateen jälkeen nopeammin ja vain uusilta kentiltä saadaan hyvälaatuisia kuivike-

turvetta ja kasvuturvetta. Turpeen tuotannon vaikeutessa energiayhtiöt siirtyvät voimalaitoksissa entistä enemmän kivihiilen polttoon.

”Broilerin alle tai kukkaruukkuun ei kuitenkaan voi laittaa kivihiiltä jatkossakaan”, Martikainen sanoo.

JUHA KAIHLANEN

KARI SALONEN

